

Jak na to pohlíží zákon?

„Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemních komunikacích a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.“

§ 47, odstavec 1) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

Hodnocení dopravních nebo bezpečnostních opatření zajišťuje efektivní vynakládání finančních prostředků na snížení negativních následků způsobených dopravou.

Realizace efektivních opatření přispívá k naplnění cílů Národní strategie bezpečnosti silničního provozu.

Účastníkem DN může být kterýkoliv z účastníků silničního provozu, např. osobní vozidlo, nákladní vozidlo, tramvaj, autobus, trolejbus, chodec, cyklista, motocykl aj.

Evidence DN má svá pozitiva, ale nezohledňuje rozsah infrastruktury ani její dopravní zatížení. Její vypovídající hodnota je tedy omezena.

Ztráty z DN za rok 2015

Podle výsledků Centra dopravního výzkumu se celková škoda vyšplhala na 68 254 421 000 korun, což činí cca 1,5 % hrubého domácího produktu. Tento podíl se do roku 2014 držel na úrovni 1,3 % HDP, od roku 2015 došlo k aktualizaci metodiky a tato úroveň se zvýšila. K nejčastějším příčinám nehod patří především rychlost, nedání přednosti v jízdě, nepozornost, alkohol a drogy, nevěnování se řízení, popřípadě únava.

Zadavatel:

Ministerstvo dopravy

Zhotovitel:

Brno

2017

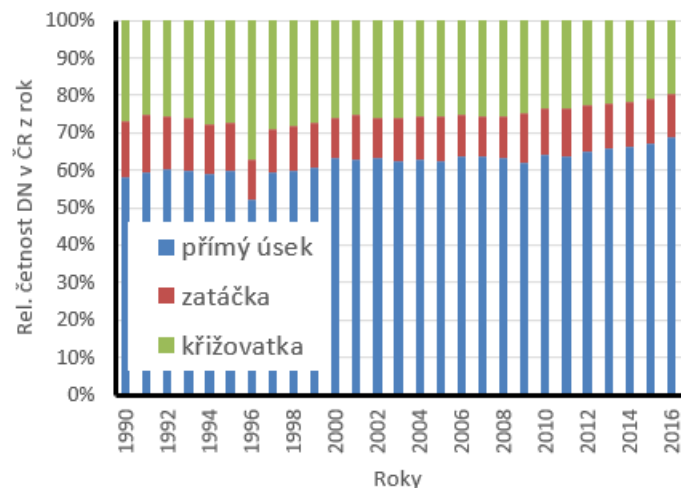
OBSERVATOŘ BEZPEČNOSTI SILNIČNÍHO PROVOZU

Dopravní nehody a ztráty

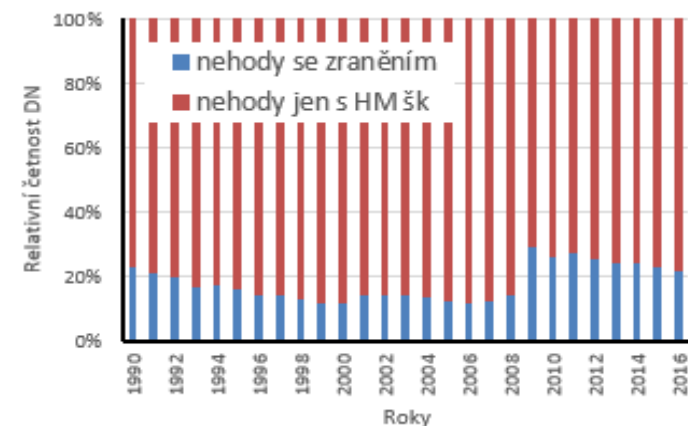

Vývoj dopravních nehod v České republice

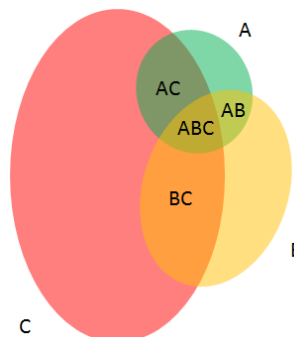
Významný podíl představují DN na přímých úsecích, které v relativním měřítku vždy přesahují 50 % z celkového počtu DN. Zatáčky (směrové oblouky) zabírají přibližně 10 % DN a na křižovatkách se odehrává cca 30 až 40 % DN.

Vývoj DN dle následku v ČR od roku 1990 do roku 2016 prokazuje, že podíl nehod se zraněním nepřesahuje třetinu z uskutečněných nehod. Ve statistice mají dominantní postavení nehody pouze s hmotnou škodou.

Faktory mechanismu dopravní nehody

Mechanismus DN si lze představit jako skupinu faktorů společně ovlivňujících počátek nehody, její průběh a následky. Právě kombinace těchto složek v místě nehody definuje příčinu, ovlivňuje závažnost následku a míru zranění.

Faktor		Zahraničí*	HASDN**
A	Vozidlo	3	1
AC	Vozidlo a řidič	4 – 6	6
ABC	Vozidlo, prostředí a řidič	1 – 3	2
AB	Vozidlo a prostředí	1 – 2	1
B	Prostředí	3	1
BC	Prostředí a řidič	24 – 27	32
C	Řidič	57 – 65	57

*Zahraničí – PIARC Road Safety Manual, PIARC 2003 - 2004

**HASDN – Hlubková analýza silničních dopravních nehod, CDV, v. v. i., 2015

Faktor člověka má největší vliv na mechanismus DN (vliv mají psychické a fyzické předpoklady k řízení, úroveň kognitivních schopností aj.).

Faktor prostředí nebo jinak zvaná silniční infrastruktura (technický stav komunikace) představuje stálou a neměnnou složku mechanismu DN.

Faktor vozidla představuje technologické strojní řešení požadavku na přemístění sebe nebo nákladu z místa A do místa B.

Celospolečenské ztráty z dopravní nehodovosti

Jedná se o finanční vyjádření ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích. Toto vyčíslení umožňuje vyjádřit, na kolik každoročně přijdou dopravní nehody stát a naši společnost.

Jednotkové náklady ztrát jsou používány jako jeden ze vstupů cost-benefit analýz pro vyjádření efektivity vybraných dopravně-bezpečnostních opatření. Pro rok 2015 byly stanoveny následovně.

DN dle typu následku	Ztráta
Smrtelné zranění	20 790 000 Kč
Těžké zranění	5 033 600 Kč
Lehké zranění	649 800 Kč
Nehoda jen s hmotnou škodou	344 900 Kč

Jednotkové ztráty zahrnují náklady, které vzniknou vlivem ztráty nebo odchýlení stávajících zdrojů (např. zdroje užití k nápravě následků nehod), náklady, které vzniknou vlivem ztráty možného budoucího výkonu (např. ztráta pracovního času, ztráta produkce následkem smrti nebo zranění).

Dopravní nehoda je mimořádná událost, při níž vznikne újma na zdraví osob nebo škoda na věcech v přímé souvislosti s provozem dopravního prostředku nebo dopravního zařízení (např.: Následek chování řidiče vozidla, které nedalo přednost v jízdě vozidlu na okruhu OK, představuje právě jednu dopravní nehodu).

Dopravní nehodovost je ukazatel vyjadřující celkový počet dopravních nehod připadajících na určitý počet vozidel, nebo obyvatel, nebo určitý dopravní výkon za určité časové období. V dopravě obecně chápeme bezpečnost jako bezpečnost silničního provozu. Je ovlivňována aktivitami MD, BESIP, podobou zákonů, činností policie, stavem technických předpisů, kvalitou dopravní výchovy, kvalitou silnic, celkovou bezpečnostní kulturou atd.).